

MARXISME I ANARQUISME

Marx és un comunista autoritari i centralista. Vol el que nosaltres volem: el triomf de la igualtat econòmica i social, però en l'Estat i per la força de l'Estat; mitjançant la dictadura d'un govern provisional, poderós i, per dir-ho així, despòtic; això és, mitjançant la negació de la llibertat. El seu ideal econòmic és l'Estat convertit en l'únic propietari de la terra i de tots els capitals: cultivador de la primera a través d'associacions agrícoles, ben retribuïdes i dirigides pels seus enginyers civils, i comanditari dels segons mitjançant associacions industrials i comercials.

Nosaltres volem aquest mateix triomf de la igualtat econòmica i social amb l'abolició de l'Estat i de tot allò que s'anomeni dret jurídic, que, segons nosaltres, és la negació permanent del dret humà. Volem la reconstitució de la societat i la constitució de la unitat humana, no de dalt a baix mitjançant qualsevol autoritat, sinó de baix a dalt a través de la lliure federació de les associacions obreres de tota classe emancipades del jou de l'Estat.

Carta de Bakunin al seu amic R. Nabruzzi (23 juliol 1872)

Font: D.D.A.A. Història. Ciències Socials. 4 ESO. Teide, Barcelona, 2008, pàg. 71

- Llegeix atentament aquest text. Pots comprovar que tant Marx com Bakunin es fixen uns objectius així com una forma d'assolir-los. Digues quins són, si coincideixen o, en cas contrari, quines crítiques fa Bakunin a Marx